

TRESC:

Poz.:

ZARZĄDZENIA:

164 — Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 24 lutego 1957 r. w sprawie ładowania i holowania pojazdów samochodowych oraz stosowania przyczep do samochodów	217
165 — Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 25 lutego 1957 r. w sprawie norm zużycia paliw płynnych w eksploatacji pojazdów samochodowych	218

164

ZARZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU DROGOWEGO I LOTNICZEGO

z dnia 24 lutego 1957 r.

w sprawie ładowania i holowania pojazdów samochodowych oraz stosowania przyczep do samochodów.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1955 r. w sprawie używania niektórych pojazdów mechanicznych (Dz. U. Nr 36, poz. 225) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Każdy ładunek powinien być umieszczony na powierzchni ładunkowej pojazdu samochodowego, przyczepy lub naczepy w taki sposób, aby nie powodować:

- 1) przekroczenia największych nacisków na poszczególne osie, dopuszczonych obowiązującymi przepisami,
- 2) utraty lub uszkodzenia ładunku albo pojazdu.

2. W celu spełnienia tych warunków:

- 1) ładunki nasypywane powinny być rozmieszczane równomiernie na całej powierzchni ładunkowej; na środku powierzchni ładunkowej warstwa ładunku może być grubsza,
- 2) ładunki w sztukach o dużym ciężarze jednostki objętości, nie zajmujące całej powierzchni ładunkowej, należy umieszczać pośrodku tej powierzchni w taki sposób, aby obustronne obciążenia były jednakowe,
- 3) ładunki o dużej długości nie powinny wystawać poza tylną krawędź powierzchni ładunkowej więcej niż o $\frac{1}{3}$ długości tej powierzchni,
- 4) ładunki bardzo długie (dłuższe) powinny być przewożone samochodami kłonicowymi z odpowiednią przyczepą,
- 5) ładunki kurzące należy przykrywać w sposób zapobiegający kurzeniu,
- 6) butle z gazem sprężonym należy układać leżąc, oddzielając ich poszczególne warstwy przekładkami zapobiegającymi stykaniu się butli,
- 7) zwierzęta żywe, przewożone luzem, jak również w kojcach, skrzyniach lub klatkach, należy ładować i wyładowywać nie tylko w taki sposób, aby nie umniejszać ich wartości, lecz również aby nie narażać zwierząt na zbyt ciężkie cierpienia. Zwierzęta duże, a zwłaszcza konie i buhaje, należy w zasadzie ustawiać łbem w kierunku jazdy i oddzielać przegrodami, ładować i wyładowywać z rampy, a w jej braku używać pochylni o łagodnym spadku, zaopatrzonej w poręcze boczne i posiadającej powierzchnię szczelną, gładką, lecz nie śliską. W czasie mrozów należy powierzchnię ładunkową pojazdu pokryć ściółką, a w razie deszczu lub śniegu przykryć pojazd opónczą (plandeką). Klatki, kojce lub skrzynie z drobiem albo z drobnymi zwierzętami powinny być ładowane w taki sposób, aby zapewnić zwierzętom dostęp powietrza.

Nie wolno:

- a) przewozić zwierząt skrepowanych,
- b) przewozić bez przegradzania zwierząt różnych rodzajów,

c) przy wyładunku zmuszać zwierzęta do zeskakiwania lub zrzucać klatki, kojce lub skrzynie wraz ze zwierzętami.

§ 2. Ładunki w sztukach, zwłaszcza układane powyżej wysokości burt, lub ładunki o kształcie umożliwiającym poruszanie się ich po powierzchni ładunkowej powinny być umocowane w sposób całkowicie zabezpieczający przed ich wypadnięciem lub poruszaniem się podczas przewożenia. Sztuki lżejsze powinny być układane na sztukach cięższych.

§ 3. Przy rozwózce ładunków w sztukach należy układać ładunki w sposób uwzględniający kolejność przewidywanego wyładunku.

§ 4. Nie wolno przewozić ładunków o takiej wysokości i szerokości, które powodowałyby przekroczenie obrysu pojazdów dopuszczonego obowiązującymi przepisami (to jest wysokości 4 m nad powierzchnią drogi i szerokości 2,5 m).

§ 5. W razie konieczności holowania pojazdu posiadającego układ kierowniczy należy w zasadzie stosować sztywne połączenie posługując się drążkiem holowniczym o długości 1,5 do 3 m. W celu zwiększenia widoczności drąga łączącego pojazd ciągnący z ciągnionym należy drąg pomalować w pasy czarno-białe. W razie zastosowania do ciągnięcia liny lub łańcucha należy zawiesić na nich wyraźny znak.

§ 6. Przed rozpoczęciem holowania kierowca pojazdu holowanego powinien sprawdzić, czy pomiędzy pojazdami nie się nie znajduje, i ostrzec osoby stojące w pobliżu przed niebezpieczeństwem przejechania.

§ 7. Przyczepę do samochodu ciężarowego należy stosować w celu obniżenia kosztu transportu przez pełne wykorzystanie siły pociągowej samochodu, jednak pod warunkiem:

- 1) nieprzeciążania samochodu,
- 2) zachowania zasad bezpieczeństwa ruchu.

W zasadzie przyczepy należy używać na drogach o twardej nawierzchni i w terenie stosunkowo płaskim, a nie używać jej na drogach gruntowych lub w terenie oraz na drogach górskich o wzniesieniach powyżej 6‰. Nie wolno używać przyczep podczas gołoledzi.

§ 8. Do samochodu ciężarowego w zasadzie nie należy przyczepiać więcej niż jednej przyczepy.

§ 9. W braku zalecenia fabryki produkującej samochód, określającego ładowność przyczepy, ciężar ładunku na przyczepie nie powinien być większy niż ciężar ładunku na samochodzie ciągnącym.

§ 10. Za wykonanie przepisów niniejszego zarządzenia odpowiedzialne są osoby dysponujące pojazdami oraz kierowcy. Kierowca ma prawo odmówić prowadzenia pojazdu niewłaściwie naładowanego, niewłaściwie przygotowanego do holowania lub w razie niewłaściwego zastosowania przyczepy.

§ 11. Zarządzenie nie dotyczy jednostek wojskowych oraz jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 12. Tracą moc:

- 1) zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego:
  - a) z dnia 28 sierpnia 1951 r. w sprawie zatwierdzenia instrukcji o holowaniu pojazdów samochodowych (Monitor Polski Nr A-81, poz. 1128),
  - b) z dnia 8 listopada 1951 r. w sprawie zatwierdzenia

- przepisów o rozmieszczeniu ładunku na pojazdach samochodowych (Monitor Polski Nr A-97, poz. 1384) oraz
- 2) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 1 września 1948 r. w sprawie zatwierdzenia przepisów o stosowaniu przyczep samochodowych (Dz. T. i Z. K. Nr 29, poz. 208).

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Transportu Drogowego i Lotniczego: *J. Rustecki*

165

ZARZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU DROGOWEGO I LOTNICZEGO

z dnia 25 lutego 1957 r.

w sprawie norm zużycia paliw płynnych w eksploatacji pojazdów samochodowych.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. Nr 44, poz. 301) i § 1 ust. 1 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 14 grudnia 1956 r. w sprawie przekazania uprawnień do wydawania przepisów o gospodarowaniu pojazdami samochodowymi, częściami zamiennymi i ogumieniem do tych pojazdów oraz o normowaniu zużycia materiałów pędnych w eksploatacji i obsłudze pojazdów samochodowych (Monitor Polski Nr 105, poz. 1209) zarządza się, co następuje:

§ 1. Jednostki organizacyjne administracji państwowej, gospodarki społecznej oraz organizacji społecznych, zwane w dalszym ciągu w skróceniu „jednostkami organizacyjnymi”, obowiązane są stosować „Normy zużycia paliw płynnych w eksploatacji pojazdów samochodowych”, zwane w dalszym ciągu w skróceniu „normami” i stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie nie dotyczy jednostek wojskowych oraz jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 21 października 1950 r. w sprawie zatwierdzenia „Norm zużycia materiałów pędnych w eksploatacji pojazdów samochodowych” (Dz. T. i Z. K. Nr 34, poz. 271, Monitor Polski z 1952 r. Nr A-53, poz. 788, z 1954 r. Nr A-64, poz. 835 i Nr 96, poz. 1098, z 1955 r. Nr 114, poz. 1458 i z 1956 r. Nr 68, poz. 843),
- 2) wszelkie nie opublikowane normy ustalone indywidualnie dla poszczególnych marek i typów pojazdów samochodowych.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Transportu Drogowego i Lotniczego: *J. Rustecki*

Załącznik do zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 25 lutego 1957 r. (poz. 165).

NORMY ZUŻYCIA PALIW PŁYNNYCH W EKSPLOATACJI POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH

§ 1. Tabele 1 — 10 zawierają normy dla samochodów ciężarowych oraz pochodnych od nich samochodów specjalnych, ciągników używanych w transporcie drogowym, samochodów osobowych, autobusów i motocykli.

§ 2. Przez paliwa płynne, zwane dalej w skróceniu „paliwami”, należy rozumieć:

- 1) benzynę, etylinę i mieszanki benzynowe,
- 2) oleje napędowe.

§ 3. 1. Normy ustalone są w litrach na 100 km rzeczywiste wykonanego przebiegu po uwzględnieniu ewentualnego błędu licznika kilometrów i określają ilość paliwa potrzebnego do jazdy, do rozruchu pojazdu na miejscu postoju (garażowania) do manewrowania na miejscach postoju oraz przy naładunku i wylądunku.

2. W tabelach przewidziana jest norma zasadnicza i dwie normy podwyższone ze względu na różne warunki użytkowania pojazdu: inne na okres letni (normy letnie), a inne na okres zimowy (normy zimowe), jak również poprawki do tych norm, przysługujące w określonych przypadkach.

3. Dla pojazdów marek wymienionych w tabelach ustalone są normy indywidualne, a dla pozostałych pojazdów podzielonych na grupy według cech mających wpływ na zużycie paliwa — normy orientacyjne.

4. Normy orientacyjne określają górną granicę zużycia paliwa w litrach na 100 km. Jeżeli pojazd zużywa na 100 km przebiegu mniej paliwa, niż określa norma orientacyjna, wówczas należy ustalić normę zakładową i podać ją do wiadomości wydziału komunikacji drogowej prezydium powiatowej (miejskiej) rady narodowej.

5. W razie konieczności ustalenia normy wyjątkowej, wyższej niż norma wymieniona w tabelach, wyjątkową normę

ustala Ministerstwo Transportu Drogowego i Lotniczego na wniosek użytkownika pojazdu, zaopiniowany przez wydział komunikacji drogowej prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa). Normy wyjątkowe mogą być ustalone:

- 1) dla ściśle określonych tras, na których pojazdy użytkuje się w wyjątkowo trudnych warunkach, albo
- 2) dla pojazdów wyjątkowej konstrukcji, dla których niemożliwe jest zastosowanie norm orientacyjnych.

§ 4. Okresem, w którym obowiązują normy letnie, jest okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października, a okresem, w którym obowiązują normy zimowe — okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

§ 5. 1. Osoba upoważniona do wydawania kierowcom paliwa lub bonów towarowych na paliwo obowiązana jest zapisywać w karcie drogowej:

- 1) ilość paliwa wydane kierowcy oraz
- 2) numery bonów towarowych upoważniających do pobrania paliwa przez kierowcę w punkcie dystrybucji ze wskazaniem ilości litrów, na jaką każdy bon opiewa (niezależnie od pokwitowania odbioru bonów przez kierowcę).

2. Przy wydawaniu paliwa należy zapisać w karcie drogowej numer kwitu świadczącego o wydaniu. W razie wydania paliwa na podstawie bonu wręzonego przez kierowcę osoba wydająca paliwo nie powinna niczego wpisywać do karty drogowej, a jedynie odebrać bon od kierowcy.

3. W celu ustalenia rzeczywistego zużycia paliwa należy dokonać pomiaru pozostałości paliwa w zbiorniku. Do pomiaru pozostałości paliwa w zbiorniku należy posługiwać się dokładnie wyskalowanym wskaźnikiem lub miarką, albo ustalać